

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 evr., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
ČENE OGLASOV se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke
24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
10 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbo brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina za nadaljnje izdaje „Edinosti“ stane: celoletno K 5 20, pol leta K 2 60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Romunski kralj na Dunaju.

DUNAJ 26. Kralj Karol je danes vspre-
jel avdienco, med drugimi je bil na avdi-
enci načelnik generalnega štaba Conrad pl.
Hötzendorf. Ob 11. uri je bil zajutrek v
hotelu „Krantz“, na katerem so bili kralj,
poslanik Lahovary z uradniki poslaništva in
generalni konzul.

Minister dr. Derschatta v Brnu.

BRNO 26. Danes predpoludne je dospel
semkaj železniški minister dr. Derschatta v
spremstvu sekcijskega načelnika barona Bau-
haua. Minister si je ogledal tukajšnje kolo-
dvore ter se ob 12. uri 10 minut odpeljal
v Opavo, kamor je dospel ob 4. uri 22. min.

Minister Tittoni v Bernu.

BERN 26. Danes predpoludne je dospel
semkaj minister za zunanje stvari Tittoni ter
je obiskal zveznega predsednika Müllerja.
Zvečer priredi zvezni svet ministru banket.
Minister odpotuje baje v petek ter se vrne
v Desio. Sodi se, da nima obisk v Bernu
političnega značaja, marveč da je le čin
uljudnosti. Glasom italijanskih listov je bil
na konferenci govor o tunelu skozi Splingen
in odkupu Gothardske železnice.

Požar.

RAB 26. (Ogr. biro) V vasi Ceceny je
zgorelo 23 hiš s postranskimi poslopji, cerkev
in šola. Zažgali so otroci. Požar še ni po-
gašen.

Govorice o krizi bolgarskega
ministerstva.

SOFIJA 26. Povodom govoric o pred-
stojeci oziroma že gotovi ostavki kabineta
delajo časniki različne kombinacije o sestavi
novega kabineta. Od kompetentne strani ozna-
čajo vsa tozadevna poročila kakor prazna.
Kakor zagotavljajo ministri, ne odstopi mini-
sterstvo pred pričetkom zasedanja sobranja.

Poroka grofice Montignoso.

LONDON 26. Grofica Montignoso se je
v torek poročila pred civilnim uradom. Zenin
Toselli je star 24, nevesta grofica Montignoso
37 let. Narzoc se bile tri priče: gospod Witt,
njegova soproga in pisatelj Luequeux. Po
poroki so se vsi podali v hotel, kjer je bil
prirejen obed.

LONDON 26. List „Central-News“ po-
roča, da je grofica vzela ves denar iz floren-
tinskih bank in da se misli za stalno nastani-
ti na Angleškem.

BEROLIN 26. Vest o poroki grofice
Montignoso je saksonski dvor presenečila.
V dvornih krogih se zatrja, da se bo sedaj
zahtevalo izročitev princezinje Pije Monike.

BEROLIN 26. Berolinski odvetnik gro-
fice Montignoso se je podal v Draždane, da
se s saksonskim dvorom sporazume glede
izročitve princezinje Pije Monike.

Maroko.

MELILLA 26. (Agence Havas) Med
uporniki, močnimi 3000 mož in med cesar-
skimi četami se je vršil boj, ki je trajal dan
in pol. Cesarске čete so bile poražene. Upor-
niki so 38 padlim vojakom odrezali glave,
ujeli so jih pa 209 ter odvedli v Zelnan.

TANGER 26. Sultan Abdul Aziz je iz-
razil željo, da bi se v Rabatu pogajal z
Regnaultom. Skoraj gotovo je, da se Regnault
odzove temu povabilu, ko dobi navodila od
svoje vlade.

PARIZ 26. General Drude je brzojavil:
Včeraj se je v Casablanki v prvič zopet vršil
semenj, odkar so se izkrcale čete. Štirje na-
daljni rodovi ter Uad-Hazis so poslali od-
poslance, da se pogajajo o mirovnih pogojih.

PODLISTEK.

18

Sokolinec.

Sibirska povest.

Ruski spisal Vladimir Korolenko.

Ko je bil nehal vpiti, je dejal: „Tu
sem vam prinesel v čolnu kruha in čaja. Ne
spominjajte se starega Samarova v sovražstvu.
In če vam Bog srečno pomaga odtod in če
pride kdo vas morda v Tobolsk, naj postavi
mojemu patronu ključ tam v cerkvi. Jaz bom
pač umrl tukaj, kjer sem dobil s svojo ženo
hišo za doto... tudi sem že star. In vendar
se spominjam včasih svojega rojstnega kraja.
— No, zdaj pa z Bogom! In še en svet
vam dam: ločite se! Koliko vas je zdaj?“
„Enajst mož.“
„No, ali niste osli?“ O vas govoré ven-
dar že v Irkutsku in vi norci se vlačite še
vedno v polnem tropu naprej!“
Stari se je usedel v svoj čoln in se od-
peljal. Mi pa smo šli globoko nazaj v so-
tesko, skuhali svoj čaj, pojedli ribjo juho,

Poneverjenje.

STRASSBURG 26. Uradni sluga Stan-
denmaier od glavnega davčnega urada je
poneveril 56.000 mark in pobegnil.

Stanje badenskega velikega vojvode.
MAINAU 26. Stanje velikega vojvode
je povoljno.

Švedski prestolonaslednik.

KONSTANCA 26. Švedski prestolona-
slednik dospe jutri zvečer v Mainau.

Deželnozbornske volitve
na Saksonskem.

LIPSKO 26. Glasom končnega rezultata
deželnozbornskih volitev so narodni liberalci
dobili 8 sedežev, konservativci so jih pa prav
toliko izgubili. Druga zbornica bo v bodoče
sestojala iz 46 konservativcev (doslej 54),
31 narodnih liberalcev (doslej 23), 3 pristašev
svobodnimiselnih stranke, 1 reformne stranke
in 1 socijalnega demokrata.

Zrakoplov grofa Zeppelina.

KONSTANCA 26. Grof Zeppelin je v
prvih popoldanskih urah s svojim zrakoplo-
vom obiskal Konstanco, okoli katere je krožil.
Potem se je vrnil v Friederichshafen. Vožnja
je vspela izvrstno.

Kože na Dunaju.

DUNAJ 26. Tekom današnjega dne so
prijavili mestnemu fizikatu en nov slučaj koz.

Zerota na Kubi.

NEW-YORK 26. Neka brzojavka iz Ha-
vane poroča, da so tamkaj zasledili revolu-
cijsko zaroto. Guverner je dal nadzorovati
sumljive osebe.

Vojvoda Connaught na Dunaju.

LONDON 26. Vojvoda Connaught je v
spremstvu brigadnega generala sir John Ma-
xwella in majorja Murraya včeraj odpotoval
na Dunaj.

Povodnji v Malagi.

MADRID 26. Guverner iz Malage je
brzojavil ministru za notranje stvari: Skupno
je povodom katastrofe v vasi Velez Bena-
mayora utonilo 23 oseb, med temi župan.
v vasi Colmaru pa 17 oseb. Železniški pro-
met je pretrgan. Tudi drugače je promet na
deželi nemogoč ter se vrši po morju. Ker se
je bati epidemije, se v vsej naglici odstra-
njajo podrtine.

Slovenci in državne šole.

Ker nam avstrijske vlade dozda niso
privoščile slovenskih srednjih šol (na Primor-
skem celo utraktivističnih ne, kakoršne imajo
na Kranjskem in Štajerskem), zato morajo
pri nas oni dečki, ki hočejo vstopiti v nemško
srednjo šolo, prej na posebnih pripravnicah
(ki so pa pri Nemcih, Poljaki in Čehih po-
polnoma neznani zavodi, ker imajo ti narodi
svoje srednje šole) naučiti se nemščine. Člo-
vek bi mislil, da nam vlada vsaj teh priprav-
nic daja toliko, da bi se lahko mnogo naših
dečkov pripravljalo za vstop v srednje šole,
ker se končno s tem vendar širi znanje
nemščine, kar je vendar namen vsake av-
strijske vlade! Ali naša vlada tudi takih
drobtin nima za nas. Čuli smo, da se je na
pripravnic za srednje šole v via Chiozza št.
8. oglasilo za vstop toliko dečkov, da bi se
bila morala otvoriti vspešnica. A ni se
otvorila, ampak vodstvo je (seveda vsled
ukaza namestništva) okoli 50 dečkov odklo-
nilo! Ne vemo sicer, je-li namestništveni od-
delek VII., ki v absolutistično vladanem Trstu
oskrbuje posle c. kr. deželnega šolskega
sveta, zahteval od ministerstva otvoritev vspe-
šnice ali ne, a to vemo, da ta oddelek c.
kr. namestništva čisto drugače postopa, kadar

so na vrsti učni zavodi, ki so v nemških
rokah. Naj navedemo le dva — sicer precej
debela — primera.

Državna ljudska šola na P. Lipsia se
leto za leto razširja, tako, da v velikanskem
poslopiju že prostora ni več. Letos so torej
moral najeti v zasebni hiši v ulici Fonta-
none 2 sobi za 2 novi vspešnici. To je
seveda začetek tretje nemške državne šole
v Trstu.

Drugi primer. V Puli je vojno minister-
stvo letos opustilo svojo nemško nižjo realko,
ker menda ni učencev; saj je itak v Puli
nemška višja gimnazija. A kaj se je zgodilo?
Nemški listi so takoj po razglasenem ukrepu
vojnega ministerstva začeli klicati naučno mi-
nisterstvo k rešitvi opuščene nepotrebne šole.
In res! Ne da bi bil deželni šolski
svetistrski sklepalo o tem, ne da
bi bil v državnem proračunu za
1907 le jeden novič določen za
to prej vojno-erarno realko, je
c. kr. naučno ministerstvo s 1.
septembrom prevzelo to nižjo
realko v svojo upravo!

Torej za nemški zavod se dobiva denar,
če tudi je potreščina več nego petdesetkrat
veča nego za ubogo vspešnico na priprav-
nici za srednje šole za Slovence, in če tudi
se s tem brez parlamentarnega dovoljenja
stalno obremenja državni pro-
račun! Seveda, paša Svida je hotel svoje
delovanje kronati. In kronal je v zasmeh
ustavi in zakonu! „In mi pa klobuk
v rokah držimo in za vratni stojimo.“

Socijalna demokracija in naša
narodna stranka

(Dopis iz narodnih krogov.)

Sedaj, ko slovenski zavedni delavci kar
trumoma zapuščajo tržaško socijalno demo-
kracijo, začeli so njeni voditelji razmišljati o
vzrokih te prikazni. Mesto pa, da bi trkali
na svoja prsa in skesano vsikali: mea
culpa, mea maxima culpa, pripisujejo vso
krivdo „hujskanju“ tržaških rodoljubov, ki so
pa v resnici le v toliko „krivi“, da so se
vdali neprestanim in nujnim pro-
šnjam slovenskih delavcev, ki niso
hoteli več slišati o socijalni demokraciji.

To je tudi socijalističnim generalom prav
dobro znano in vendar ponavljajo v vseh mo-
gočih intonacijah, da jih rodolubi obrekujejo,
da rodolubi lažejo in hujskajo in da varajo
slovenske delavce. Izlasti po sv. ivanskem
shodu „N. D. O.“ mogle se je v socijalistič-
nih časopisih čitati, da so govorniki na tem
shodu zavijali resnico in po krivem obdolže-
vali jugoslovanske socijalistične komandante
izdajstva na narodnih interesih, laške „so-
druge“ pa sovraštva proti vsemu, kar diši po
slovenščini. Prišel pa je shod v „Narodnem
domu“, ki je na jasen način dokazal, da to,
kar se je govorilo pri Sv. Ivanu, ni bilo
obrekovanje, ampak le žalostna resnica in da
so imeli slovenski govorniki na onem shodu
še preveliko obzirov nasproti res škanda-
loznemu vedenju socijalističnega generalnega
štaba.

Ta poslednji in njegov zvesti „compagno
sloveno“ molčita sedaj v „Lavoratoru“, kajti
„resnica oči kolje“; v privatnih razgovorih
pa včasih prav mlo vprašajo, zakaj se jih
tako napada? Gospode „sodruge“ to boli;
no naj pomislijo, da so to v polni meri za-
služili in da se jim le resnico očita, in naj
vprašajo svojo vest, kako so pa
oni nastopali proti slovenski na-

lahko sklepal, da je mraz moral odnehati,
ker se pri hudem mrazu ledena skorja na
oknu nikoli ne staja, naj bo v koči še tako
toplo. Zato sva nehala nakladati drva v peč,
in stopil sem ven, da zaprem dimnik.

Megla se je bila v resnici zavlekla, zrak
je bil prozoren in se je zdel mehkejši. Na
severu, za vrhovi gričev, ki so bili pokriti s
črnimi hostami, so se vzdigali — medlo
svetlikaje — beli oblaki, ki so brzo pluli
čez nebo. Zdelo se je, kakor bi vzdihoval
nekdo težko in globoko in njegovo dihanje,
prihajajoče iz orjaških prsi, se je dvigalo
brezglasno v zrak, zamiraje v širnem pro-
storu. Slabotna severna luč je svetila.

Vdajajoč se žalostnemu občutku, ki se je
vzgibal v meni, sem stal na strehi, in moj
pogled je plaval zamišljeno v daljavo. Noč se
je bila razgrnila čez zemljo v vsej svoji mo-
gočini in mrzli lepoti. Na nebu so migljale
zvezde, gladka snežna ravan se je raztegala
daleč, na obzorju je stal temni gozd, dvigali
so se vrhovi daljnih gôr. In ta cela slika v
svoji mrzlosti, temi in svojem molku je dihala
žalost in hrepenenje mi v srce...

Ko sem se vrnil v kočo, je skitalec že

rodni stranki!! Naj se le spomnijo,
kako so oni na najperfidnejši način obreko-
vali in napadali slovenske „narodnjake“, ki
niso nikaki kapitalisti, nikake prijave revnega
delavca, temveč ljudje, ki morajo trdo delati,
da si služijo svoj kruh in ki se le iz lju-
bezni do zatiranega slovenskega
naroda bavijo tudi s politiko!!
A kaj se je tem vse očitalo? Kako so jih
je črnilo izlasti mej okoličanskimi delavci? Še
danes se spominjamo z gnusom prizorov na
nekem volilnem shodu v Sv. Križu, kjer so
mladi delavci, očitno zavedeni po znanih
socijalističnih agitatorjih, na najostudnejši
način obrekovali zastopnike pol. društva
„Edinost“ in jim na pr. šteli v največji greh
to, da niso šli na ulico za splošno
volilno pravico, ko je bilo vendar
znano vsemu Trstu, da so se ravno naši
voditelji, v eni vrsti s zastop-
niki jugoslovanske socijalne de-
mokracije, vdeležili velikega
spreveda v prilog splošne volilne pravice.
Take in enake še grše neresnice so jugoslo-
vanski socijalisti trosili mej naše ljudstvo
edino le z namenom, da je nahujskajo proti
„narodnjakom“. In ti gospodje se sedaj
zgražajo, ko se jim odgovarja, pa ne z
obrekovanjem, temveč s čisto in golo resnico.
Gospodje sodrugi! Dan povračanja je prišel
tudi za Vas. Slovensko narodno delavstvo se
ne mašuje nad Vami, ono Vas prikazuje le v
pravi luči.

Volilna reforma za
Istro.

Takih vabljevih, vprav sirenskih glasov
nismo še čuli iz predalov „Piccola“. Italian-
sko glasilo je kar vžičeno vsled dejstva, da
sta obe stranki v deželnem zboru glasovali
soglasno za izročitev načrta posebni komisiji.
Iz tega soglasja v formalnem pogledu izvaja
„Piccolo“ najbolje nade tudi glede stvari
same. Italijansko glasilo pripisuje največjo
važnost predlogu poslanca Bartolija, da se tej
komisiji poveri tudi proučevanje vseh raz-
merij med obema narodnostima v deželi. To
da je prava pravcata komisija za sporazum-
ljenje na različnih poljih javnega življenja
proti medsebojnemu kompenzacijam. Italijanska
večina da ima najbolje namene. Ali nikdo da
ne more odrekati Italijanom pravice do neke
prednosti vsled njih gospodarsko-družabne po-
zicije, katero mora vzdrževati zistem zastop-
stva interesov, kateri se ima ohraniti. Pred-
postavivši to pod gotovimi garancijami ne bo
nikake ovire, da se izvrše tudi take spre-
membe na načrtu dež. odbora, ki je hotel
podati strankama le podlago za pogajanje in
poravnavo. „Piccolo“ zaključuje:

„Gotovo ni bilo že mnogo let v poli-
tičnem življenju naših dežel dogodka večje
važnosti, nego je ta, čegar proučevanje je
poverjeno včeraj konstituirani komisiji istr-
skega deželnega zbora. Tako razvoju kakor
sklepom teh proučevanj bodo sledili z največjim
interesom vsi oni tudi izven Istre, ki imajo
jasno pojmovanje o veliki resnosti, ki leži
za vse Italijane v istrskem problemu.“

Tudi mi soglašamo popolnoma z željo po
sporazumljenju, ki jo izraža italijansko glasilo.
Vemo, da so tudi naši poslanci navdahnjeni
od najboljših namenov in da bodo v razpravi
o tem vevažnem vprašanju gotovo dušili
vsaki pesemizem, ki bi bil sicer opravičen na
podlagi dosedanjih izkušenj. To so dokazali
že s tem, da so glasovali za izročitev načrta
posebni komisiji. Toda, če bo italijanska ve-
čina res sledila „Piccolu“ in ako bo hotela

spal in tišino je prekinjalo samo počasno,
mirno-enakomerno dihanje spečega.

Tudi jaz sem légal v postelj, a dolgo
nisem mogel zaspati pod vtiskom povesti, ki
sem jo slišal ravnokar.

Več ko enkrat sem bil na tem, da za-
spim, a tu se je ravno takrat speči zganil na
svojem ležišču in šepetal poltiho, nerazum-
ljivo. Njegov globoki prsni glas, ki je zvenel
sem k meni kakor zamolklo mrmanje, me je
vzdramil vedno zopet in ustvarjal v mojih
mislih podobe iz njegove povesti. Tako se mi
je zdelo včasih, kakor bi slišal nad seboj
šepetanje listja v gozdu, kakor bi gledal dol
s skale in bi videl ležati v dolini bele zidove
kordona in kakor bi plaval med menoj in
onimi poslopji silen orel, počasi pregibaje
svoje mogočne, svobodne peruti...

In misli so me nesle proč — dalje in
dalje proč iz brezupne tmine tesne koče.
Zdelo se mi je, da me obveva svobodno
veter, v moja ušesa je pel širni ocean to-
gotno svoje melodije, sonce sem videl zaha-
jati, globoka tema me je obdajala in lahno
se je zibal med čoln na morja valovih...

(Dalje.)

zagotoviti „prednost“ italijanskemu elementu na podlagi pretežnih zgodovinskih in kulturnih tradicij in takozvanega posestnega stanja, potem bo poravnava nemogoča, ker bodo slovenski poslanci morali varovati one pravice, ki tičejo slovenskemu življu na podlagi sedanjih narodnostnih razmer in njegovega števila. Če se tudi italijanski poslanci postavijo na stališče pravičnosti in ako bodo hoteli urediti razmerje med obema narodnostima na podlagi sedanjih dejanskih odnosov, ne da bi se sklicevali na krivične privilegije prošlosti, s katerimi mora nova volilna reforma definitivno obračunati, najdejo v naših poslancih kompacienco, s katerimi bo lahko skleniti pomirjenje ugodno za obe narodnosti. Drugače — ne bo nič!!

Res je, da je situacija veličinska, ali ne za Slovence, ampak za sedanjo italijansko večino. Kakor smo že predvčerajšnjim naglašali, imajo istrski Slovani tudi na podlagi sedanjega volilnega reda vso gotovost, da prej ali slej pridejo vsaj do polovice mandatov. — Oni morejo le dobiti in nič izgubiti. Italijanska vladajoča večina pa ima pričakovati poleg izgube na mandatih Slovanom na korist še kako izgubo v prilog italijanskim krščanskim socijalcem. To prepričanje in ta strah in nič drugega je dovel italijansko večino do tega, da sili z volilno reformo in da se navidezno laska Slovanom. In vendar, vspricho vse te zanje veličinske situacije, bi hoteli Italijani tudi v tem hipu okoristiti se na škodo Slovanov ter zagotoviti italijanski manjšini večino v deželnem zboru, računaje na to, da jim Slovani sedejo na limanico. Na to pa naj ne računajo! Slovanom se ne mudi. Oni lahko čakajo, ker vedo, da jim čas sam prinese zboljšanje. Za sedanjo deželnozbornsko večino pa bje — dvanajsta ura. Zavedo naj se resnosti svojega položaja in naj bodo — pametni se svojimi zahtevami.

Vseučiliščno vprašanje Italijanov.

Nedavno temu se je vršil v Trentu 10. kongres trentinskih katoliških vseučilišnih dijakov. O vprašanju glede ustanovitve italijanskega vseučilišča je govoril poslanec dr. Conci. Govornik je obsojal geslo: „Trieste o nulla“ (Trst ali nič) ter je potem govoril o zahtevi, da se vseučilišče ustanovi v Trentu. Nasprotnike tega načrta je pozivljaj, naj ne pobijajo ustanovitve juridične fakultete na Trentinskem, in izlasti v njega glavnem mestu Trentu. Ne da bi vstrajali pri zahtevah za rešitev tega vprašanja, o katerih se ve, da so neizvedljive in da dajajo vladi le pretvezo, da Italijanom vse odreka, morajo zahtevati, da se takoj obnovi juridična fakulteta in sicer na italijanskem ozemlju, ker je izkušnja pokazala, kako nevarno zamore biti, ako se tak zavod ustanovi v drugojezičnem mestu.

Dogodki na Ogrskem.

Szterenyi v Dalmaciji.

Z Reke javljajo, da je dospel tjakaj državni tajnik v ogrskem trgovinskem ministerstvu Szterenyi ter da je od tamkaj odpotoval v Dalmacijo.

Socijalni demokratje za dan 10. oktobra.

Kakor javljajo iz Budimpešte, razpošiljajo socijalni demokrati v 2 milijona iztisih letak z nastopno vsebino: Delavci! Dne 10. oktobra splošno počitek dela! Živela splošna volilna pravica! Gibanje za to demonstracijo se razširja čimdalje po vsej deželi.

Dogodki na Hrvatskem.

Vodstvo hrvatskih socijalistov

skliče na dan 6. oktobra manifestacijske skupščine v Zagreb in v pokrajinska mesta za splošno volilno pravico in da izjavijo svojo solidarnost z ogrskimi sodrugi.

Uti angleško-ruske pogodbe na Angleškem.

Povodom ratifikacije angleško-ruske pogodbe so angleški listi izrazili svoje zadovoljstvo na tem, da je prišlo do pogodbe. Tako piše „Daily Chronicle“: Nadejamo se, da bodo vse dežele videle v pogodbi nadaljnjo jamstvo za svetovni mir. Mi verujemo, da pogodba vzravnja pot do boljih trgovinskih odnosov z Rusijo v Evropi in mi se bližamo času, ko ruski vstani parlament spopolni sedaj zaprčeto sporazumljenje v prijateljsko zvezo. Pred vsem je pogodba naznanilo miru za Indijo, in mi se nadejamo, da bo nje neposredna posledica zmanjšanje izdatkov za vojaško zastraženje mej, ne da bi se pri tem zmanjšala sposobnost indijske armade.

Iz Srbije.

Pašićev položaj omanj?

Iz Beleggrada poročajo, da ministerski predsednik Pašić ni vedel, da bodo pogajanja radi trgovinske pogodbe med Avstrijo in Srbijo odvisna od nagodbenih pogajanj. — Teh dni je pooblastil srbskega odposlanca na Dunaju Simića, da povpraša pri ministerstvu za vnanje stvari za točni rok, kedaj bje pogajanja lahko zopet pričela. — Sekcijski načelnik baron Call mu je odgovoril, da tega roka žal ne more določiti. Ministerski svet hoče odgoditi skupščino, kralj pa tega ne dopusti. Radi tega utegne priti do ministerske krize.

Drobne politične vesti.

Agrarno gibanje poljskih delavcev v južni Italiji se, glasom vesti iz Rima, čim dalje širi. V Vicentu hodijo

delavci v četah po ulicah in plenijo prodajalnice. Vojaštvo je konsignirano v vseh večjih mestih. Prišlo je do spopada med delavci in vojakmi. Mnogi delavci so bili smrtno ranjeni.

Dnevne vesti.

Poziv „Slovenca“! V svoji številki od srede 25. septembra t. l. št. 221 piše „Slovenec“ pod naslovom „Pikantnosti“ med drugim: „.... Da pa žive Ricmanji kakor pogani in brez tolažbe, se nam v nekem zmislu čudno zdi, ker pozitivno vemo, da gre bivši kaplan Požar večkrat v Ricmanje. Kaj dela tam? To je res pikantno!“

Pozivljaj „Slovenca“, naj javno navede, kolikokrat sem bil od oktobra lanskega leta naprej v Ricmanjih, pri kom sem bil in s kom sem govoril!

Sicer bi pa hodil lahko v Ricmanje mirno vestjo, odkrito, in neskrivaje se pred nikomur. Meseca maja lanskega leta me je Nj. Ekscelenca škof dr. Nagl pozval k sebi ter me naprosil, naj bi šel jaz v njegove m imenu v Ricmanje sporočiti pogoje Njeg. Ekscelence za rešitev ricmanjskega vprašanja. Jaz sem se izjavil pripravljenim za to, a zahteval sem, naj se mi da kaj pismenega, ker s prazno roko nisem hotel iti. Njegova Ekscelenca je ugodil moji želji, in mi izročil pismene pogoje, ki so veljali ob enem kakor pooblastilo za mojo osebo. Jaz sem šel v Ricmanje, obvestil Ricmanjce o pogojih Njeg. Ekscelence in sem potem Ekskelenco tudi obvestil o odgovoru Ricmanjcev. To dano mi pooblastilo do danes Njegova Ekscelenca ni preklal.

Od oktobra 1906 sem bil pa v Ricmanjih še dvakrat: dne 19. marca in 5. maja 1907. Spremljal sem tjakaj gospoda bivšega državnega poslanca Ivana Plantana, ki je bil šel v Ricmanje v sporazumljenju z višo posvetno oblastjo. O tej misiji gospoda Ivana Plantana je moral biti na vsak način obveščen tudi Nj. Ekscelenca škof dr. Nagl. To sta bila od meseca oktobra lanskega leta edina slučaja, da sem bil v Ricmanjih.

Če pa „Slovenec“ pozitivno ve še za druge slučaje, pozivljaj ga, naj pride z dokazi na dan!

V Trstu, dne 26. septembra 1907.

Dr. Anton Požar.

Iz Barkovelj nam pišejo: Ze zopet prihajamo s tužnim glasom. Minolo aredo smo namreč izročili materi zemlji cvetočletnega mladeniča, večletnega odbornika pevskega društva „Adrija“ in dosedanjega predsednika „Tamburaškega zbora“ v Barkovljah, g. Evgena Vodopivca. Pokojnik bil je sicer po poklicu zidar, ali veselje do čitanja in hrepenenje po izobrazbi dovelo ga je do cilja, da je stopal v vrstah naših boljih krogov. Boril in potegoval se je vedno za prosep našega pevskega društva „Adrija“. V dobi zadnjih treh let je bil soustanovitelj „Tamburaškega zbora“ v Barkovljah in sodeloval je pri istem, dokler ga ni napadla huda bolezen, ki ga je minoli ponedeljek prepustila grozni morilki — smrti. Pevsko društvo „Adrija“ in „Tamburaški zbor“ izgubila sta s pokojnikom eno najboljših moči.

Pa tudi mi, Tvoji prijatelji, predragi Evgen, izgubili smo s Teboj iz svoje sredine blago osebo, ki nam je ne bo tako lahko pozabiti. V tolažbo nam pa ostaneš kakor izgled navdušenega boritelja za blaginjo milega nam slovenskega naroda! Kličemo Ti o svežem grobu: Snivaj mirno svoj večni sen!!

P. S.

Lačne nasititi! Slovenski delavec nam piše: Kruha nam dajte, so vpili dne 13. t. m. in prejšnje večere, po tržaških ulicah socijalistični sodrugi obeh spolov. Dne 14. t. m. sem šel na vse zgodaj na delo. Pred kavarno „Armonia“ sem videl šest sodrugov, ki so se mi reveži uprav smilili. Od prevelikega glada — niso mogli stati na nogah! Res, da so jim v raznih kavarnah dajali pomoči z raznimi likerji, toda — kaj bo tem revežem pomagano s temi čašicami! Oni, ki ga pijejo kar „na škafe“ — kakor so sami izjavljali na razpravi proti Cetinu —, ne morejo biti „rešeni“ le z malimi čašicami!

Fakt je, da so ti „kruhoborci“ obležali po tleh in fakt je, da ni bilo človeka v bližini, ki bi jim bil pomagal! Morda pa so, ko sem jaz odšel, prišli oni tedi obsovaženi angelčki varuhi v podobah redarjev, ter pomagali — obnemoglim revežem v „kamaron“ na prične?!

Naj se je stvar završila tako ali tako, fakt je, da so dotični in drugi — pijanci vredni — leskovega kruha!

Sedaj pa resno besedo na vodstvo socijalne demokracije in na kratko, brez vsake nasprotnosti, iskreno in le z dobrim namenom za naše delavstvo. Ne prihaja mi na misel, da bi proglasil vodstvo socijalne demokracije odgovornim za vsaki slučaj, ko se ga je kdo iz njihovih vrst čez mere navlekel. Pijancev je povsodi in jih — bo. Jaz menim namreč, da je to najbolj neopravičen optimizem, če meni kdo, da se more pijanstvo popolnoma odpraviti. More pa se omejiti, utesniti. Ali za to treba zgoje! In to je ravno, kar sem hotel povdariti na adresu vodstva socijalne demokracije. To vodstvo je vršilo doslej z vso srčnostjo le en del svoje naloge: agitatorični Vzgojo pa je popolnoma zanemarjalo. V tem dejstvu pa je na vsaki način jeden glavnih vzrokov, da je pijančevanje postalo pravo zlo v našem mestu.

„Narodna delavska organizacija“ javlja članom vodstva, da se vrši danes točno ob 7. uri zvečer zelo važna vodstvena seja, katere so naprošeni vsi člani vodstva prav gotovo udeležiti se, ker se iz zelo važnega razloga ne more vršiti seja v soboto zvečer. Še enkrat prosimo, da se gotovo vsi poklicani udeležijo te seje.

Vseslovenski trgovski shod. Vsled inicijative trgovskega društva „Merkur“ priredi se v nedeljo dne 28. oktobra vseslovenski trgovski shod v Ljubljani. Razni odlični moške so že izrekli svojo pripravljenost, da obiščejo shod in sprejmo referate. Sestavil se je poseben odbor, da določi program za trgovski shod, ki se mora izkazati kakor veličastna manifestacija slovenskega trgovstva. Za Trst je prevzel referat ravnatelj tukajšnje posojilnice g. Josip Ulčakar.

Najdena je bila zapestnica. Kdor jo je izgubil, jo dobi pri upravnistvu lista.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Iz maščevanja radi odslovljenja iz službe. Delovodja v nekem kamenolomu pri sv. Mariji Magdaleni, imenom Konstantin Glancini, je predvčerajšnjim malo pred poludne „stante pede“ odslovil iz službe vozničnika Alojzija S. Tega poslednjega je pa to zelo razjezilo. Pridružili so se mu Fran C., Ivan H. in Viktor J., ter so Glancinija nabili ter mu vkradli listnico, v kateri je imeli 45 kron denarja.

Slepar. Proti sleparju B., o katerem smo že včeraj poročali, da so bile proti njemu vložene 3 ovadbe radi sleparije, je nadalje vložil ovadbo tudi g. Anton Škrli, stanujoči v ulici delle Sette Fontane št. 32. Tega je B. dne 10. t. m. osleparil za 200 kron.

Slabo so odpravili. Predsinočnjim malo pred polnocojo je neki redarstveni nadzornik našel odprt gornji del vrat krčme ga. Jakoba Jamška v ulici del Molino Piccolo št. 9. Dal je takoj pozvati lastnika, ki je najprej izjavil, da je morda sam pozabil zapreti, a ko je nekoliko pregledal v krčmi, je zapazil, da so mu neznanj usmvožili vkradli usnjato torbico, v kateri je imel 35 K denarja.

Otroški voziček, vreden 4 krone, je neznan tat ukradel Mariji Klančič, ki stanuje v ulici Media. Pustila je bila voziček za hip v veži hiše št. 1 v ulici delle Scuole israelitiche in od tam ga je vzel tat.

Kdo je izgubil? Anton Škrli, stanujoči na Greti v ulici del Cisternone, je našel v ulici di Tor S. Piero usnjato torbico, v kateri je bilo 44 kron denarja in nekaj drugih predmetov. Najdeno torbico je Škrli izročil policiji, kjer je sedaj na razpolago nje lastniku.

Žepni tat. 35 letni Alojzij V., stanujoči v ulici Torricelli, je bil predminolo noč ob 2. uri in pol aretovan pred kavarno Bizzantino v ulici della Barriera Vecchia. Aretovan je bil pa zato, ker je preiskaval žepe v Rojanu stanujočemu Ivanu Vidmarju, ki je spal pri neki mizi pred rečeno kavarno. Ko so Ivana Vidmarja zbudili, je ta izjavil, da mu manjka iz žepe 7 kron in 60 stotink.

Dvakrat okradena. 20-letna služkinja Ivanka Marič, v službi družine gospoda Vincenca Costarelli v hiši št. 30 na Corsu, je prijavila predvčerajšnjim popoldne na policijo, da so jej neznanj tatovi neki dan v začetku tega meseca vkradli 2 zlata prstana vredna 22 K in zlato naprsno zakonko vredno 24 kron, a dne 23. t. m. da jej je bila ukradena neka bluzna in ena krona iz novčarke.

Preprečen poskus samomora. 26 letni natakur Jurij B., doma iz Gradca a stanujoči tu v ulici Commerciale, je predvčerajšnjim popoldne sedel v kavarni „Miramar“ in je tam, govoreč z nekim natakurjem, izjavil, da se misli še isti večer vstreliti z revolverjem, ker da trpi na neki neozdravljivi bolezni. Oni natakur je pa skrivaj pozval redarja in mu povedal Jurjev namen. Redar je Jurja povabil, naj mu sledi na policijo in tam je uradniku povedal, kar je bil zvedel. Uradnik je dal Jurja preiskati in res so našli pri njem revolver se štirimi hitci. Zaplenili so mu revolver, a Jurij je izjavil, da je s tem v resnici zadovoljen, na kar ga je uradnik pustil oditi.

Smešnica. Neki Švicar je potoval po Rusiji. Ko je šel preko nekega sela, je pridiraljo za njim več psov. Švicar se je sklonil, da bi pobral par kamnov in jih zalučal v pse, a kamenje je bilo primaznjeno k tlom in je ni mogel odtrgati: „Presneta dežela — je zavpil —, tukaj pa res delajo ravno narobe: pse spuščajo z verige, a kamenje priklepajo k tlom.“

Koledar in vreme. Danes: Kozma in Damijan, mučenca; Vojkrag; Radimira. — Jutri: Vavilav, kralj in mučenec; Častimir. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 25° Celzjus. — Vreme včeraj: oblačno.

Društvene vesti in zabave.

V nedeljo v Barkovlje! Ta dan bo obhajalo „Obrtnijsko društvo“ desetletnico odpreja „Narodnega doma“. O tej priliki priredi „Adrija“ veselico z jako zanimivim vsporedom. Da ta slavnost vspe čim sijajneje, povabilo se je nekatere člene ljubljanskega deželnega gledališča, kateri uprizore pod režiserstvom g. Danila enodejansko, burko „Poljubček“. Interesantno je pri tej burki, da se vrši dejanje v Barkovljah. Med drugimi igralci pridejo gospica Kreissova ter gg. Nučič in Habič. Ta imena jamčijo za obilen užitek. Pa ni še vse. Med vsporedom bo po-

sloval srečolov, ne morebiti na 10 ali 20, ampak kar na 100 krasnih in koristnih dobitkov. „Tamburaški odsek“ pa bo udarjal same izbrane slovske komade.

Na svidenje torej!

Tamburaški odsek „Kola“ naznanja vsem gg. tamburašem in tamburašicam, da se bo vršila tamburaška vaja danes zvečer. Naprošeni so g. tamburaši, da se polnoštevilno vdeležijo te tamburaške vaje. — Sprejemajo se novi člani.

Slavjanska čitalnica v Trstu vabi na društveni izlet v Branico, ki ga priredi dne 29. t. m.

Vspored: Odhod ob 12.50 popoldne od Sv. Andreja do Štanjela ali pa ob istem času z električno železnico (Piazza Caserma) do Opčin in nato z železnico do Štanjela, odkoder po lepi in zračni kraški dolini skupno do Branice, kjer bo pri Čehovinovi gostilni dobro preskrbljeno za izvrstno okrepčilo. Kar se tiče zabave, se to pot preseneti vsakega izletnika posebej.

Torej dne 29. t. m. pop. v kolikor mo- goče velikem številu v Branico!

Odhod iz Branice ob 8. uri zvečer.

V slučaju neugodnega vremena izlet odpade.

„Narodna čitalnica“ v Rojanu priredi o priliki poslovitve g. Uršiča svojim členom kakor tudi prijateljem društva zabaven večer v nedeljo dne 29. t. m. ob 6. uri zvečer v dvorani „konsumnega društva“ v Rojanu.

Ker si je g. Uršič stekel obilo zaslug, prisostvujoč „Narodni čitalnici“ od prvega začetka pa vse do danes, pričakujejo prireditelji obilo udeležbe.

Zelo vabljiv program in pa sloves, ki ga uživa „Narodna čitalnica“ v Rojanu, vabi slehernega Slovana, da se tega večera udeleži; zlasti še ker je vstopnina s v o b o d n a.

Evo programa:

Tamburanje, komični prizori, igra in za srbeče pete pa — ples, ki bo trajal dokler se kdo ne utruji.

Ponavljamo da je vstopnina brezplačna. Pridite vsi!

II. cesarsko streljanje na dobitke v Bazovici. Tržaško vojaško-veteransko društvo priredi dne 29. septembra in 6. oktobra II. cesarsko streljanje na dobitke na vojaškem strelišču v Bazovici. Strelci so razdeljeni v 4 razrede: I. razred, člani [častni člani, veterani in strelci] tržaškega veteranskega društva. II. razred, veterani vseh avstrijskih veteranskih društev. III. razred, gosti [možje od 16. leta naprej] IV. razred gospe in deklice.

Od I. do III. razreda smejo streljati le z armadno puško repetirko. — Za dame so na strelišču pripravljene Flaubert-puške. Za vsak razred so odločena posebna darila.

Dne 29. septembra se bo streljalo od 1. do 6. ure popoldne, dne 6. oktobra pa od 9. in pol do 11. in pol popoldne in od 1. in pol do 4. in pol popoldne.

Razdelitev daril se bo vršila dne 6. okt. ob 5. uri pop.

Podrobna pojasnila se dajajo v društveni pisarni ulica Gelsi št. 12. I. ndst.

Darovi.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti-Rojan je nabral g. M. Lavrenčič v Ljubljani kron, 50 katere so darovali sledeči gg.: Gospa Marija Perhauz 20 K, gospod Drag. Humer 3 K, po 2 K: Iv. Gričar, Iv. Mejac, Lev Rogelj, dr. Bož. Vodusek; po 1 krono: Ivan Kraker, Iv. Breskvar, Juri Vršič, Drag. Puc, Iv. Spolar, Pavel Gorup, Ivan Soklic, Fran Hrehorič, L. Kopitar, J. Werbeis, Ant. Martino, Avg. Peruzzi, Marian Ravnikar, Otto Smid, Fran Knific, Ignaz Smole, Neimenovani 2 K, Kanobel Nemec in Giusto Venutti 3 K, skupaj K 50. V veselje družbi pri večerji „Srnjaka“ v kosumnem društvu v Rojanu se je nabralo 12 K in 60 stot.

Tamburaškemu odseku „Kola“ so darovali oziroma preplačali vstopnino na koncertu v Sežani dne 22. t. m. sledeči gg.: N. N. 2 K, Ivanka Gombač, Rustja Josip obč. tajnik, Saražin obč. stražar po 1 krono, Anton Pirjevec, Štolfa Valentin, Štolfa Josip, Mozetič, Skrinjar po 50 st., Matija Miklavc 30 st., Blažič 10 st.

Moški podružnici družbe sv. C. in M. so darovali Rebkovi v Sežani K 20 v počestčenje spomina pok. dra. Simona Pertota; g. Ivan Godina „Rošo“ iz Škedenja je nabral v veselje družbi v svoji gostilni K 2.44. Denar hrani predsednik.

Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija na Greti je daroval neimenovani 66 st., kakor preostanek poravnane računa, da bo 1 K, je darovala „dobrosrčna Slovenka“ 24 st.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metodija v Trstu in za dijaško podporno društvo je družina Zabričeva podarila v počestčenje spomina pok. Marije Zabrič K 10. [Vsakemu društvu po 5 K.] Ob enem se imenovana družina najtopleje zahvaljuje uglednemu „Pogrebnemu društvu“ pri sv. Jakobu za točno izplačanje pogrebne. Denar je naložen pri „Trgovsko-obrtni za-

Vesti iz Goriške.

x Davčna uprava v Gorici. Meseca avgusta je bila priobčena notica, kako postopa načelnik davčnega oddelka okrajnega glavarstva goriškega, z ljudmi, ki se pritožujejo pri njem o službovanju podrejenih mu uradnikov. Dotična vest je provzročila, da je

okrajno glavarstvo pričelo nekako preiskavo, katero vodi sam okrajni glavar, dvorni svetnik Henrik grof Attems Svetokriški. Ta je namreč pozval oskrbnika nekaterih hiš plemenitaja stare korenine, katerega nad vse spoštujejo in cenijo goriški Slovenci vseh strank, ga izpraševal natančno o dejstvih opisanih v „Edinosti“. Administrator je vse potrdil in pripomnil, da je še premalo o tem, kar se mu je dogodilo na davčni upravi, ko je iskal, kam se je založilo naznanilo o praznih stanovanjih.

V prvem poročilu je bilo naznanjeno, da se kasneje objavi tudi o tem, kako postopa v obče in posebno pri odmerjenju osebnih dohodarin g. finančni svetnik in vodja davčnega oddelka goriškega. Sedaj je za to ugodna prilika, a ne stresamo še vsega iz svoje malhe; sedaj podajamo samo neke posebne znamenitosti, povdarjaje, da dokažemo vse z visokostojnimi ekskluzivnimi pričami, ki so vzvišene nad vse.

O g. finančnem svetniku se govori, da je bil njegov oče Kraševac iz Dutovelj, a on je hudi L. a. h. Govori se dalje, da so ga iz Pule stisnili sami Lahi, ker niso marali več prenašati njegove odurnosti. Potem se govori, da ga v Trstu na finančni direkciji iz enakih razlogov niso hoteli imeti ter so ga poslali Goričanom.

Njegovo postopanje proti strankam, pa naj bodo te še tako odlične in merodajne, je naduto in domišljavo, on je vse, bagatelizira vsakogar, uraduje kakor kak turški paša v Armeniji. Nobeden minister ne nastopa tako samooblastno in prevzetno, kakor ta finančni uradnik in ministar.

Pri odmeri osebnih dohodarin se Lahi čezenj ne pritožujejo, pač pa Nemci in Slovenci; po njegovem mišljenju, zatajujejo ti poslednji dohodke. Danes samo eden slučaj, ako bo potreba, se objavijo še drugi.

Eden najvišjih dvorskih dostojanstvenikov, na čegar kakor zlato čisto poštenje se lahko vsikdar vzame strup, naznanil je v napovedi osebnih dohodarin do vinarja natančno svoje dohodke. G. finančni svetnik Lach pa boče po vsej sili, da je ta kakor dijamant čisti dostojanstvenik zatajil dohodke svojega premoženja. Pošilja mu torej polo „zur Auserung und Aufklärung“.

Dostojanstvenik je razložil domišljavemu finančnemu svetniku vse natanjko, ter mu rekel, da je sit takega sekiranja. Ako se mu ne verjame, dvigne vse svoje premakljivo premoženje ter ga naloži v inozemstvu. Ker bi mu pa ta akcija vsled njegove starosti povzročila mnogo sitnosti in napora, dogovoril se je slednjič z g. Lachom za višjo stopnjo, nego mu po napovedi pripada. A glej smolo! Plačilni nalog je za par stopinj višji, nego dogovorjen! Kako se pravi takemu postopanju? Odgovor bo moral dati finančni minister!

O tem, kako se postopa na goriški davkariji a slovenskim kmetom, drugokrat. Danes samo zaklinjamo naše državne poslance, naj sklicujejo shode, na katerih naj se brigajo tudi za „malenkosti“, ki obtežujejo našega kmeta.

Poslanci naj v prvi vrsti prašajo volilce, kako se jim godi, ko prihajajo na goriško davkarijo ali na davčno upravo. Naznani se jim na stotine pritožeb. Te naj zabeležijo in povdarjajo na pristojnem mestu. V prvi vrsti pa morajo zahtevati, ako so v resnici narodni poslanci in zastopajo resno in vestno pravice svojih volilcev, da se sedanjega vodjo davčne uprave v Gorici nemudoma odstrani in ker ga niti na direkciji nečejo, naj ga priporočajo, če potreba, tudi za „križanje“, da mu pojde modra pola bolj v tek.

Še enkrat: poslanci, brigajte se za „malenkosti“, ljudstvo vam bo hvaležno, na svetovnih vprašanjih že tako nimate besede!

x. Za rezerviste. Vojno ministerstvo je dalo zapovedništvo tretjega vojnega voja v Gradcu nalog, naj ugodno reši prošnje rezervistov iz Goriško-Gradišanske iz občin, zadnjih meseca avgusta po toči, ki bi (rezervisti) prosili začasno osvoboditev vojaške izobrazbe. V prošnjah se mora dokazati, da so potrebni doma za obdelovanje zemljišča. Ti bodo poklicani drugo leto v izvežbanje.

x. Telefonska zveza Gorica-Tolmin V torek zvečer je v seji mestnega sveta goriškega župan naznanil predlog poštne-brzojavnega ravnanja, da se namerava napraviti telefonska zveza Gorica-Solkan-Kanal-Tolmin in se vprašuje, koliko bi za njo prispevala Goriška občina? Predlog se je odstopil finančnemu odseku. Ker se imajo vporabiti telegrafski drogi, že obstoječi ob državni cesti, ne bodo vsi stroški za napravo telefona iznašali več nego 20.000 K.

x. Mestne mitnice v Gorici. V zadnji seji mestnega sveta je župan naznanil, da je mestni proračun za leto 1908. tako ugoden, da se bo moglo odpraviti mestne mitnice, ki le ovirajo promet in trgovino. Upravljanje mitnic že tako stane mnogo, a dajajo čistega dobička le 11.678 kron. Saj je tudi skrajni čas, da tudi mestna uprava goriška odstrani s srednjoveško napravo. Slovenci so proti mitniškim šikanam vedno protestirali, a ni nič pomagalo. Nam se zdi, da vlada noče več podaljšati dovoljenja za mitnice in da je županova trditev o ugodnosti financ le lep izgovor, s katerim prikriva pravi vzrok za odpravo mitnic.

Pevsko in bralno društvo „Lira“ v Komnu naznanja svojim članom, da se bo občni zbor vršil v nedeljo dne 29. septembra

t. l. v društvenih prostorih ob 1. uri popoldne.

Glasbena šola „Pevskega in glasbenega društva“ v Gorici. Šolsko leto 1907.—1908. se prične v društveni glasbeni šoli v ponedeljek 30. septembra t. l. Vpisovanje v šolo se bo vršilo do istega dne vsak dan izjemši nedelje in praznike v društvenih prostorih v „Trgovskem Domu“ (vhod od strani ljudskega vrta) od 11.-12. in pol predp. in od 3.-5. pop. V soboto 28. septembra ob 3. uri pop. se zbera vsi vpisani gojenci v pevski dvorani, da se jim naznani razdelitev ur. Posebej se vabi gojence in gojenke srednjih šol, t. j. c. kr. gimnazije, realke in učiteljske za vpisovanje v dijaški zbor, ki se bo vršilo kakor gori napovedano. Razdelitev ur se določi 28. septembra.

V interesu gojencev je, da se z vpisovanjem ne odlašajo, ker si mora le oni izbrati ugodne ure, ki se je pravočasno vpisal. Po 28. septembru se vpisujejo gojenci le izjemoma ter se bodo morali zadovoljiti z onimi urami, ki ostanejo še na razpolago.

Učni predmeti glasbene šole so: violina, glasovir in petje (zborovo in solo).

Cilj šole je podajanje glasbene izobrazbe v navedenih instrumentih v zborovem in solo-petju.

Zavod stoji pod artističnim vodstvom gosp. Josipa Michla, izprašanega na praškem konservatoriju, ki ob enem poučuje violino in petje. Glasovir poučuje pri izpraševalni komisiji za srednje šole na Dunaju izprašani gosp. Emil Komel.

Pogoji sprejema: 1. starši ali odgovorni zastopniki gojencev pristopijo kot člani društva in plačujejo na mesec od 1. okt. 1907. pa do 1. okt. 1908. po 1 K;

2. učnina za vsakega učenca znaša 3 K na mesec, ki se plačuje skupaj z društvenino od meseca do meseca za naprej. Gojenci iz ene družine plačajo učnine 5 K z društvenino staršev vred po 6 K na mesec.

Pevsko in glasb. društvo je doseglo za svoje zavode podporo ministerstva za bogoučastje in uk in je s tem pridobilo priznanje kot javen zavod, prvi in edini na Goriškem. Dosedanji uspehi šole in društva jamčijo staršem tudi za nadaljnje uspehe.

Dijaški zbor nastopi že tekom leta 1907.-1908. s samostojnim koncertom, da se tako da priliko občinstvu, spoznati delovanje in uspehe društva pri šoli.

Društvo je urejeno strogo po načelih „Glasbene Matice“ v Ljubljani in je z isto v vedni doti, kakor je po drugi strani izključena vsaka tendenca izven strogo izobraževalne in umetniške.

V Gorici, 19. septembra 1907.
Odbor pevske in glasb. društva.

Vesti iz Kranjske.

Na meščanski šoli v Postojni se prične šolsko leto 1907./8. dne 1. oktobra t. l., ker so se že popolnoma izboljšale zdravstvene razmere. Na to šolo iznova opozarjamo roditelje, ker je to edini, a sila važni slovenski zavod. Učenci, ki dovrše meščansko šolo, lahko vstopajo v razna druga učilišča, kakor v 3. in 4. razred realke, na učiteljske, na raznovrstne strokovne šole, na državne obrtne šole, višja kmetijska učilišča, trgovske šole in trgovske akademije, navtične (brodarske) šole, gozdarske šole i. dr. Meščanska šola ima poleg tega, da pripravlja učence za višje šole, tudi ta prevažen namen, da vzgoja omikane in izurjene srednje stanove, osobito obrtnike in trgovce.

Samo svojim 518 meščanskim šolam se ima zahvaliti Češka, da sta obrtnost in trgovstvo v tej deželi tako razvita. — Z ozirom na vse to pa tudi najgorkeje priporočamo vsem roditeljem, da pridno pošiljajo svoje otroke na prvo slovensko meščansko šolo v Postojni, kjer se otvori letos razen I. razreda tudi že II. razred. Za vstop v prvi razred je potrebno samo, da dovrši učenec 5. šolsko leto (ni treba 5. razred) katerekoli ljudske šole, a pri vstopu se mora izkazati z zadnjim šolskim izprijevalom in krstnim listom. Za vpisovanje je še čas, ker se bo vršilo šole 28., 29. in 30. septembra t. l.

Vi bi radi vedeli, kako se jaz

ubranim prehlajenja? Na najnavadnejši način! Jaz rabim več nego 20 let pristne **FAY-ove** rudniške pastilje, ali ne samo kadar se počutim slabega, ampak kadar sem popolnoma zdrav. Malo hripavosti, malo katarja po kaenju se vedno dobi, in tu so **FAY-ove** pastilje neobhodno potrebne. Poskusite samo enkrat in uverili se bode, da govorim resnico. Škatljica stane samo K 1.25. Varnost se pred ponarejenjem in zahtevajte vedno pristne **FAY-ove** sodene pastilje.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrosko:
W. TH. GUNTZERT, DUNAJ XII
Belghoferstrasse 6.

Denarna posojila

v vsakem znatnem skupu, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ŽIDARIČA**, ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

IV-1431/66
241.

PROSTOVOLJNA

sodna dražba nepremičnin

Pri c. kr. okrajnem sodišču za civilne stvari v Trstu se po prošnji lastnikov: Marije in nedoletnikov Ane, Ljudmile in Matije Bolé pok. Matije, zastopanih po odvet. dru. Pretner, na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere se je ustanovila izključna cena v znesku K 40000 in sicer: od tab. št. 715 d. e. Rojan kos. kat. parcele št. 912 v obsegu 23 sež² v načrtu zaznamovan s črkami a, b, c, d a); od tab. št. 1227 d. e. Rojan kos. tab. parc. 790 in 791 v obsegu 29.6 sež² (zaznamovan v načrtu s črkami b, c, d, l, e, f, g b) in kos zaznamovan v načrtu z XI v obsegu 16 sež², z XIII v obsegu 49 sež² in VIII v obsegu 97 sež² od kat. parc. 790 in solastnina v delu nerazdeljene polovice do zemljišča pod tab. št. 714 d. o. Rojan (dvorišče z vodnjakom) zaznamovan v načrtu s črkami d, m, r. **Dražba se bo vršila dne 23. oktobra 1907 ob 9. in pol uri predpoludne.**

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodno shrambo.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri temu sodišču soba št. 33 med opravičnimi urami.

C. kr. okr. sodnišča za civilne stvari
oddelek X., dne 13. septembra 1907.

TUJACK.

Br. 926.

Oglas natječaja.

kajim se razpisuje natčejaj na izpražnjeno mesto **občinskega liječnika** pri ovoj občini uz godišnju plaču od K 2400, izplativih u jednake predplatne mjesečne obroke, za vršenje zdravstvene službe u obće. Imati će pravo liječnik na mirovinu u smislu odnosnog zakona, koja je određena na K 1600.

Liječnik će biti dužan držati u Janjinom liječarski ormar, jer u občini nema liječarne, obavljati službu mrtvozorca u varoši Janjine, pregledavati zaklanu životinju u mjestnim klaonicama, na pristojbu od K 1 za svako govedče, a 20 para za svaku sitnu glavu, navrdati opise uz propisanu nagradu i liječiti občinare u cijelom občinskom području uz ustanovljene pristojbine, za svaki posjet u varoši Janjini K 1, u odlomku Trsteniku K 2-40 para, u odlomeima Žuljana, Kozo, Putniković i Brijesta K 4, u odlomku Sreseru K 2, u odlomku Popovaluka K 1 i 40 para, u zasecima Draču i Zabrežu K 1 i 20 para; suviše će primati određenu naknadu u novcu za eventualna provozna sredstva za sva mjesta, osvem Janjine, gdje je sijelo liječnika.

Odnosaji službe biti će uređeni pogodbom, u suglasju obstojećim zakonom.

Natjecatelji treba da prikažu podpisanome svoje molbe najdalje do 10. listopada 1907. dokazujući, da su avstrijski državljani, da su svršili sveukupno liječništvo i da poznavaju hrvatski jezik.

JANJINA 17. rujna 1907.

Za občinskog upravitelja:
Podpis nečitljiv.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu in prijateljsem, da sem prevzel vodstvo gostilne

Konsumnega društva

v ROJANU

Zagotavljam, da bom posvetil vso svojo pažnjo, da zadovoljujem svoje goste, tako glede jedil in postrežbe.

Dajala se bo tudi opoludanska in večerna hrana. — Točijo se izvrstna domača in istrska vina.

Z nado, da me bo slavno občinstvo posetilo, bilježim s spoštovanjem

Janko Jež.

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicoló šte. 9
(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Pivarna „Goldoni“

TRST, ulica Bariera vecchia 2

Edini lokal v Trstu, kjer se more piti in jesti po nizki ceni.

Cene jedilom:	Mrzla jedila:
Kosilo nč. 22	Šunka kuhana nč. 16
Ogrski gulaš „ 14	Salama „ 14
Vampi (alla trevisana) „ 12	Sir Emmentaler „ 10
Volovsko meso v omaki „ 20	Ovčji sir „ 8
Telečja pečenka „ 25	Ačuge, komad „ 3
Milanske polpete „ 25	
Spagheti v omaki „ 14	
Polenovka (alla venez.) „ 12	
Razne vrste cvrtih rib „ 16	

Prikuha na željo: zelje, krompir, fižol na kisló 5 nč.

Attilio Signori
lastnik.

Tovarna pobištva

v TRSTU

ulica della Tesa

št. 46

Aleksand. Levi Minzi
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN
PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

ANTON KUKIZ

Trgovina, oziroma krojačnica

Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši)

„Alla nuova città di Trieste“.

VELIKA ZALOGA

izgotovljenih oblek za odrasle in dečke

vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi

blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti

Pohištvo in tapetarije

v bogati izberi, neprekosljive
glede solidnosti in elegancije

— se vdobi pri —

(naslednik G. Dalla Torre) **Giacomo Macerata** ulica dell' Acquedotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

Prodajalnica steklenine

Giovanni Sardotsch & Comp.

se je preselila v ulico Nuova 24 nasproti tvrde

Šipe in ogledala. Bogata zaloga majolik.

Stekla, porcelan, svetilke in postrežba za 1 ali 2 osebi. — Specijaliteta

porcelan za kavarne in gostilne.

Sprejme se postavljanje šip v delo po zmernih cenah

Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Maicanton 7

Tovarna in zaloga barv, oljev in povlak

Raffaello Spazzali

se je preselila v ulico Riva Pescatori 20 Trst

TELEFON 19-39.

HOTEL BALKAN78 sek. elektr. razsvetljava, lift, kopeli
Cane zmrzne. Počkalj & Kugi**HOTEL BALKAN**

Zdravniška vest. Kakor nam poročajo iz Ljubljane, stopil je primarij medicinskega oddelka tamošnje deželne bolnice, g. dr. Karol vitez Bleiweis, po več nego 40 letnem službovanju v zaslužni pokoj. Na njegovo mesto je deželni odbor imenoval dolgoletnega asistenta na kirurškem oddelku dr. Ivana Jenka primarij medicinskega oddelka.

Krajsko sadje. Kakor se nam poročajo iz Ljubljane, je sadna letina na Kranjskem letos precej dobra. Zlasti v Radovljanskem okraju in v Poljanski dolini so se letos jabolka izvrstno obnesla. Le češnje je letos prav malo ter je njih cena vsled tega jako visoka.

Vesti iz Koroške.

Nesreča na delu v predoru skozi Ture. Iz Malnice: V predoru se je odtrgala od stropa skala in je padla na težaka, ki je bil slučajno tam na delu, ter ga stisnila tako, da je ostal mrtev v hipu. Zraven ubitega stoječi delavec je bil tudi nekoliko poškodovan. Ponesrečenec je Makedonec in mu je bilo še le 28 let.

6 let ječe je dobil prisojenih — kakor nam poročajo iz Malnice — mesarski pomočnik Karl Pfingstl, ki je bil v mescu juniju vломil blagajno poštnega urada v Gornjem Oblaku. Razprava se je vršila v minoleh tednu v Celovcu in je bila krivda obtoženčeva popolnoma dokazana.

Razne vesti.

Nov most v Carigradu. „Berl. Ta-geblatt“ poroča iz Carigrada. Neka nemška barka je jamečila posojilo 200.000 turških lir za gradnjo novega mosta na Zlatem rogu. Most bo v 20 mesecih dovršen.

Dohodki Gorkoga. Ameriški pisatelj Harold Mc. Grath, ki je obiskal ruskega pesnika na otoku Capri, pripoveduje, da je Gorki v minoleh letu dobil honorarja za svoje spise 400.000 kron, od tega zneska je oddal v blagajno ruskih revolucionarcev 360.000 kron.

Pogorela tvornica porcelana. V nedeljo zvečer pogorela je v Budimpešti tvornica porcelana. Škode je 300.000 kron.

Oklopni vagoni v Rusiji. List „Stoličnoje Utro“ javlja, da je generalni guverner v Jekaterinoslavu naložil denarnim zavodom svoje gubernije, da vsi skupno zložijo 30.000 rubljev. Ta svota se uporabi, da se nekoliko železniških vozov, v katerih prevažajo ti zavodi denar, previde z močnim jeklenim oklopom. Na ta način meni guverner, bo možno denarne pošiljke obraniti pred napadi in tatvino roparskih čet, ki ustavljajo in plenijo vlake.

Brat papežev umrl. Brat papežev, Angelo Sarto, je umrl. Angelo je bil mlajši kakor papež in poleg šest sester njegov edini brat. Pokojnik je v svojih mladih letih, ko je bila Beneška še pod Avstrijo, služil kakor avstrijski vojak. Potem je pričel malo trgovino v Grazie blizu Mantove ter je bil pozneje poštni agent v Azoli pri Mantovi. V zadnjih letih je živel od podpore svojega brata, papeža.

Policijska loterija. Opozarjamo cenj. vlatelje na to, z mnogimi dobitki preskrbljeno srčkanje, ki bo nepreklicno dne 9. novembra 1907. Prvi trije dobitki in sicer v zneskih K 30.000, 5000 in 1000 izplačajo se v gotovini. Srečke se dobivajo v menjalnica, loterijskih nabiralnicah in tobakarnah po 1 krono.

IMALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pisмено naroči kak „MALI OGLAS“ plača denar vnaprej, kar drugače ne bo njegov oglas objavljen in ni osebna poznanost Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsako lahko preračunati, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDDELEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potom pisem bo dajal „INSERATNI ODDDELEK“ informacije edino le, če bo pisnu priložena znamka za odgovor.

Podpisani javlja slavnemu občinstvu, da odpre s 1. oktobrom zalogo oglja in drv pri sv. Ivanu „Narodni dom“ ter se priporoča za obilen obisk — JOSIP BAK. 1206

Naznanjamo slavnemu občinstvu, da priredimo javni ples dne 29. septembra v Gorjanskem. Za obilno udeležbo se priporočajo Gorjanski fantje. 1221

Priden in spreten sedlarski pomočnik dobi takoj stalno delo pri IVANU KRAVOS, sedlarju v Gorici. 1219

Pietro Cucit mizar

Trst, ulica Fontana št. 7 in 9.

Specijalist za razkošno pohištvo vsakega kroja.

Vsakovrstna dela v lesu.

Na prodaj so vsakovrstne nove posode za vino pri Franu Budau, ulica Paduina št. 21. 189

Učenca se sprejme v trgovino mešanega blaga pri G. Budkovič, Bohinska Bistrica. 12:2

Odda se v najem mala meblirana sobica Via Belvedere št. 75, II nad., vrata 11. 1215

Urad

za informacije v vseh vpraš. njih tičeocih se vojašine

od komitentne oblasti za to pooblaščen daje vsa potreb. a navodila, spajajoča v vojaške posla ter sprejema v oskrbo in nauk vse mladeniče, kateri se po § 65 obrambenega zakona želé usposobiti za enoletne dobrovoljce.

Natačeneja ustmena in pismena pojasnila daje:

M. Minić, Zagreb

Kapucinska ulica št. 11.

GUERINO MARCON

:: ulica Tivarnella št. 3. ::

Priporoča svojo

zalogo oglja in drv

ki je vedno preskrbljena z najboljšim krajskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.

Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664.

Ivanka Doreghini

TRST -- ulica Madonnina št. 8

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Žrebanje nepreklicno dne 9. novembra 1907

Dunajska c. kr. policijska loterija

Ena srečka stane eno krono.

I. glavni dobiček Kron 30.000

kakor tudi II. K 5000 in III. 1000 K se izplača vsled najvišjega dovoljenja Njegovoga c. in kr. apostol. Veličanstva in na zahtevo dobitnika s 10% odbitkom in dobavninskim davkom. Srečke se dobijo v vseh menjalnicah, loterijskih kolekturah in tobakarnah. — URAD C. KR. POLICIJSKE LOTERIJE se nahaja na Dunaju, I. Schottenring 11 (Poslopje policijskega ravateljstva).

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje**RUDOLF EXNER - TRST**

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Postiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški savod za **„VACUM-CLEANER“**.

ČISTOPNJE in SHRAMBEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKA ZADRUGA
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)
PALAČA MARENZI
PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

MERKUR**J. ULČAKAR & Co. - Trst**

Telef. 1874 — Via Nicolò Macchiavelli št. 19 — Telef. 1874

Komisije. - Zastopstva. - Informacije.

Zaloga raznovrstnega kolonijalnega in družega blaga.

ZAHTEVAJTE CENIK

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.

(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4%

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono. Posojila daja na vknjižbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno-hranilnični račun 816-004

:: Mehanična delalnica ::

avtorizovana za napeljavo vode in plina

GUIDO SAMBO

Zastopnik odlikovane tovarne gramofonov Teodor Pichler.

GRAMOFONI od 50 K naprej z dobrim glasom in specijelne plošče na izbero.

Skladišče gramofonov, svetilk, aparatov za Auerjevo luč, mrežio in cavi.

Popravljanje koles, gramofonov, motorov na plin ali benzin, električnih zvoncov in vsako mehanično delo.

Trst, Piazza San Francesco d'Assisi 8.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu Trsta in okolice, da je prevzel na svoje ime dobroznano trgovino

kolonijalnega blaga

in jestvin

v ulici Giulia št. 29

er se toplo priporoča udani

HUGO CZURDA**Vittorio Valdevit**

Delalnica pohištva v modernem kroju

za sobe in kuhinje.

Izdeluje priprave za prodajalnice od zunaj in znotraj in dela za stavbe.

TRST — ulica Valle št. 8.

KJIGOVEZNICA

Tovarna trgovskih registrov

Gustavo Tassini & Figlio

Trst, Via Porporella št. 5 - ogel Via della Sanità.

Šipe, postavljene v delo po zmernih cenah.

Volodi Gitmed

ulica Rapicio št. 4 (vogal Giulia št. 17)

PRODAJALNICA

steklenih šip v veliki izbiri. — Porcelan

lončevine, kuhinjske potrebščine iz železa

in pločevine itd.

Za vsakovrstne naročbe mine-

ralnih vod, obrnite se na cen-

tralno zalogo vseh naravnih

mineralnih vod

Angelo Devetak -- Trst

ulica Acquedotto 22. — Tel. 1484

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

Vilica Vincenzo Bellini št. 18

nasproti cerkve sv. Antona novega

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste

po zmernih cenah in z jamstvom.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2

(Vogal ul. Torrente.)

Pomlad!

Poletje!

Zaloga oblek in površnikov

za gospode, dečke in otroke, velik izbor platene

obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in

modra obleka za delavce.

Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se vrše

točno in hitro po zelo nizkih cenah.

Na deželo vzorci brezplačno in franko.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Andrej Gulič

Trst, ulica Farneto št. 12

vogal ulice Gelsi

Skladišče pohištva in tapetarij
lastnega izdelka.

SPECIJALITETA: Popolne sobe svetle ali temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo stolic, obešal in divanov vsake vrste in velikosti.

Preskrbi se popolno opravo za prenočišča

po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.